

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 22Cbi/5/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119207220
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Štefanová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2021:3119207220.3

Uznesenie

Okresný súd Trenčín v spore žalobcu: NOVA LJUBLJANSKA BANKA, d.d. Ljubljana, so sídlom Trg republike 2, 1000 Ljubljana, Slovinská republika, IČO: 586 057 1000, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou BDM Legal s.r.o., so sídlom Gajova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 857 823 proti žalovanému: JUDr. Ottovi Markechovi, správcovi úpadcu Peter Križan - M?SKO, v konkurze, so sídlom Svätoplukova 1339, 957 04 Bánovce nad Bebravou, IČO: 34 480 773, o určenie právneho dôvodu a výšky pohľadávky, o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia sa **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou proti žalovanému domáhal určenia popretých pohľadávok vychádzajúc z ustanovenia § 28 ods. 7, 8 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len "ZKR").

2. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín č.k. 22Cbi/5/2019-354 zo dňa 19.8.2020 súd žalobu zamietol. Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie, rozsudok súdu prvej inštancie nie je zatiaľ právoplatný.

3. Dňa 29.4.2021 bol tunajšiemu súdu doručený návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. b) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov. Žalobca navrhol, aby súd uložil povinnosť žalovanému zložiť časť výťažku z predaja podniku úpadcu pripadajúcu na uspokojenie spornej pohľadávky žalobcu vo výške 283.843 Eur do úschovy súdu. Navrhol, aby neodkladné opatrenie trvalo do uplynutia lehoty dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu v konaní vo veci samej, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 22Cbi/5/2019.

4. Po skutkovej stránke odôvodnil žalobca návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zhodne so skutkovým tvrdením uvádzaným v tomto konaní predchádzajúcim vydaniu rozsudku č.k. 22Cbi/5/2019-354 zo dňa 19.8.2020.

5. Osvedčenie existencie a trvania nároku, ktorému má byť poskytnutá ochrana neodkladným opatrením, žalobca odôvodnil tým, že otázka hmotnoprávneho vzťahu žalobcu a úpadcu nebola doposiaľ právoplatne rozhodnutá žiadnym rozhodnutím. Považuje za nesprávne tvrdenie súdu prvej inštancie, že otázka hmotnoprávneho vzťahu už bola právoplatne vyriešená a že týmto skorším rozhodnutím by súd mal byť viazaný. Žalobca uviedol, že trvá na skutočnom, nie len formálnom a arbitrárnom posúdení predmetu sporu, aby sa tak dosiahlo správne a spravodlivé rozhodnutie vo veci a aby boli dodržané požiadavky na spravodlivý proces.

6. Uviedol, že napriek tomu, že pre ochranu svojich práv urobil maximum, súd doposiaľ nepriznal žalobcovi nárok na právnu ochranu voči žalovanému a to ani v predmetnom spore o určenie právneho dôvodu a výšky pohľadávky.

7. Má za to, že súd nerešpektujúci skutočnosť, že otázka hmotnoprávneho vzťahu účastníkov nebola doposiaľ súdnym rozhodnutím riešená, nesprávnym spôsobom aplikujúci právnu vetu z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 44/2010 ("So zreteľom na právoplatnosť a z toho vyplývajúcu záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatného rozhodnutia nesmie byť táto otázka položená a akékoľvek jej "nové" právne posudzovanie v inom (ďalšom) konaní tých istých účastníkov je neprípustné.") uprednostnil formálne (hoc právne nesprávne) odôvodnenie, odopierajúc tým možnosť na skutočné hmotnoprávne posúdenie vzťahu žalobcu a úpadcu, porušujúc tým hodnoty právneho štátu, ktoré sú všeobecné súdy povinné chrániť.

8. Žalobca poukázal na to, že pri riadnom posúdení hmotnoprávneho vzťahu žalobcu a úpadcu nevyhnutne dochádza k stretu dvoch základných princípov, a to princípu ochrany dobromyseľnosti žalobcu pri nadobudnutí záložného práva zaťažujúceho majetok úpadcu a princípu ochrany vlastníckeho práva žalovaného.

9. Vo vzťahu k podstatnej otázke riešenej v tomto spore a to kolízii dvoch rímskoprávných zásad, na jednej strane zásadu: "nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet" a zásady "bona fides" dal žalobca dôraz na rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 549/2015, I. ÚS 151/2016 a I. ÚS 460/2017, akcentujúc v nich obsiahnutú výzvu súdom, aby otázku dobromyseľnosti vždy riadne posúdili, pričom pokiaľ je to možné a spravodlivé a nie je možné prisúdiť ochranu obojstranným právam, je na mieste prisúdiť ochranu tomu z práv, ktorému svedčí všeobecná idea spravodlivosti. Ústavný súd tiež uviedol, že väčšie riziko by mal niesť nedbalý vlastník ako dobromyseľný nadobúdateľ, ktorý svoje vlastnícke právo nadobúda v dobrej viere, že prevodca je skutočným vlastníkom. Žalobca zdôraznil, že o jeho dobromyseľnosti niet pochýb, čo bolo konštatované i v rozsudku súdu prvej inštancie.

10. Naliehavú potrebu nariadenia neodkladného opatrenia v navrhovanom znení, ktorým by došlo k zabráneniu nakladaniu s výťažkom z predaja, odôvodnil žalobca tým, že po eventuálnom potvrdzujúcom rozhodnutí rozsudku prvej inštancie odvolacím súdom, by žalobca podal mimoriadny opravný prostriedok, pričom žalovanému by napriek tomu nebránili žiadne formálne dôvody začať nakladať s výťažkom z predaja podniku, keďže by disponoval právoplatným a vykonateľným rozsudkom. V takom prípade by podľa žalobcu došlo k nenávratnému a nenapraviteľnému zmareniu uspokojenia žalobcu. Napriek úspešne podanému dovolaniu by v prípade už realizovaného nakladania s výťažkom z predaja podniku bolo podľa žalobcu také rozhodnutie pre žalobcu bezvýznamné.

11. Vydaním rozhodnutia o nariadení neodkladného opatrenia by sa tak podľa žalobcu dosiahla dočasná ochrana žalobcovho nároku. Žalobca má za to, že vzhľadom na doterajšie výsledky konaní o určovacej žalobe a vylučovacej žalobe, ako i s poukazom na postup žalovaného, ktorý sa často vymykal bežnému postupu správcu, je aktuálne prebiehajúci spor poslednou možnosťou, ako je možné aspoň čiastočne dosiahnuť uspokojenie jeho nárokov. Nariadením neodkladného opatrenia by sa dosiahla dočasná ochrana, kedy by žalovaný nemohol nakladať s výťažkom predaja podniku po určitú dobu, a to doby, kým tieto budú uložené v úschove súdu, a to napriek tomu, že by disponoval právoplatným a vykonateľným titulom na také konanie. Žalobcovi tým bude zabezpečená dočasná ochrana v prípade, ak by existoval dôvod na podanie dovolania a žalobca by sa rozhodol využiť tento mimoriadny opravný prostriedok.

12. Žalobca má za to, že nemá iné východisko, ako do úplného skončenia sporu zabrániť žalovanému nakladať s výťažkom z predaja podniku, čo je jediným potenciálnym zdrojom uspokojenia jeho pohľadávok, než cestou navrhovaného neodkladného opatrenia. Podľa žalobcu je vzhľadom na doterajšie správanie sa žalovaného vysoko pravdepodobné, že v prípade potvrdenia rozsudku prvej inštancie odvolacím súdom, dôjde zo strany žalovaného k nakladaniu s výťažkom z predaja podniku a prípadné dovolanie žalobcom nebude mať po nakladaní s výťažkom z predaja podniku pre žalobcu žiaden význam. V takom prípade by žalobca nenávratne prišiel o možnosť čo i len čiastočného uspokojenia.

13. Nariadenie neodkladného opatrenia v znení jeho výroku nie je podľa žalobcu možné považovať ani za neprímeraný zásah do práv žalovaného, keď jeho realizácia bude trvať len po nevyhnutnú dobu a to len do uplynutia lehoty dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu vo veci odvolania voči rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 22Cbi/5/2019-354 zo dňa 19.8.2020 vydaného v konaní vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 22Cbi/5/2019 žalobcovi.

14. Vo vzťahu k subsidiarite navrhovaného neodkladného opatrenia k nariadeniu zabezpečovacieho opatrenia žalobca uviedol, že sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením, v danom prípade tak prichádza do úvahy len nariadenie neodkladného opatrenia.

15. Súd pre účely rozhodovania o návrhu na neodkladné opatrenie aplikoval nasledovné právne predpisy:

16. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z., Civilného sporového poriadku (ďalej len "CSP") pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

17. Podľa § 324 ods. 3 CSP neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

18. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

19. Podľa § 325 ods. 2 písm. b) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde.

20. Na základe zisteného skutkového stavu s použitím vyššie uvedených právnych predpisov súd vec posúdil nasledovne:

21. Žalobca svojim návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia navrhol, aby súd uložil žalovanému zložiť časť výťažku z predaja podniku úpadcu pripadajúcu na uspokojenie spornej pohľadávky žalobcu vo výške 283.843 Eur do úschovy súdu dôvodiac potrebou neodkladnej úpravy pomerov pre hroziacu ujmu a to nenávratného a nenapraviteľného zmarenia uspokojenia žalobcu z výťažku predaja podniku.

22. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd musí v prvom rade skúmať naplnenie zákonných formálnych a vecných predpokladov pre jeho nariadenie. Súd môže nariadiť neodkladné opatrenie len vtedy, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán, resp. existuje obava, že exekúcia bude ohrozená a zároveň je hodnoverne osvedčené že ten, kto podáva takýto návrh preukáže dôvodnosť i trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana neodkladným opatrením. Neodkladným opatrením by nemalo dochádzať k zásahu do práv iných osôb nad nevyhnutnú mieru.

23. Pre vyhovenie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné osvedčenie danosti hmotnoprávneho nároku medzi stranami sporu a osvedčenie potreby úpravy pomerov. V predmetnom spore o určenie právneho dôvodu a výšky pohľadávky proti podstate bola spornou otázkou týkajúca sa dôvodu neexistencie zmluvného vzťahu medzi úpadcom a žalobcom ako dôvodu, pre ktorý nebola žalobcom uplatnená pohľadávka proti podstate žalovaným (správcom úpadcu) uznaná.

24. Súd vo vzťahu k osvedčeniu nároku, ktorému má byť poskytnutá ochrana, a tým v otázke riešenej v merite sporu sa v celom rozsahu pridržiava v rozsudku uvedeného záveru o tom, že dobromyseľnosť žalobcu nespochybňuje, pričom však zároveň uvádza, že samotná dobromyseľnosť žalobcu pri uzavretí Záložnej zmluvy podľa právneho názoru súdu nepostačuje na prelomenie princípu ochrany vlastníckeho práva pôvodného vlastníka.

25. Právny záver, ktorým súd prvej inštancie odôvodnil svoje rozhodnutie, vychádzal, ako už bolo uvedené zo zásady, v zmysle ktorej pokiaľ už bola v občianskoprávnom konaní právoplatne vyriešená určitá otázka hmotnoprávneho vzťahu účastníkov, je súd v inom konaní, v ktorom má tú istú otázku posúdiť ako prejudiciálnu, viazaný jej skorším posúdením (uznesenie NS SR sp.zn. 1Cdo/44/2019). Súd pri tom vychádzal z už právoplatných rozhodnutí súdov, ktorými bolo určené vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam v prospech úpadcu Petra Križana a to na základe odstúpenia od kúpnej zmluvy, musel súd skonštatovať, že absolútne neplatnými právnymi úkonmi sú i následné právne úkony, v ktorých vystupovala spoločnosť CORTE spol. s r.o. ako vlastníč predmetných nehnuteľností, a teda aj Zmluva o zriadení záložného práva k predmetným nehnuteľnostiam, ktorú dňa 26.9.2007 uzavreli právny predchodca žalobcu (NBL Factor, spol. s r.o.) a spoločnosť CORTE spol. s r.o.

26. Žalobca namietal, že žiadny z výrokov súdov sa v predchádzajúcich konaniach nezaoberal platnosťou alebo neplatnosťou záložnej zmluvy, keďže ide úplne samostatnú otázku. V tejto súvislosti súd uviedol, že hoci žiaden z výrokov súdnych rozhodnutí sa otázku platnosti či neplatnosti Záložnej zmluvy nekonštatoval, v odôvodnení rozsudku Okresného súdu Bánove nad Bebravou, potvrdeného rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne, ktorý rozsudok sa stal podkladom i pre ďalšie súdne rozhodnutia, bolo konštatované, že platným odstúpením od zmluvy sa zmluva o prevode vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam od začiatku zrušila. Následné právne úkony, týkajúce sa predmetných nehnuteľností, v ktorých vystupovala spoločnosť CORTE spol. s r.o. ako vlastníč (napr. nájomné zmluvy, zmluvy o prevode predmetných nehnuteľností a pod.) sú absolútne neplatné právne úkony, keďže spoločnosť CORTE spol. s r.o. nemala oprávnenie s predmetnými nehnuteľnosťami disponovať.

27. Vychádzajúc z uznesenia NS SR sp.zn. 1Cdo/44/2019 ako i v rámci zachovania právnej istoty, vzhľadom na konštatovanie viacerých súdov o platnosti odstúpenia od zmluvy, súd v záujme právnej istoty a zachovajúc zásadu predvídateľnosti súdneho rozhodnutia a poukazujúc na už konštatovanú skutočnosť (hoci len v odôvodnení rozhodnutia) o absolútnej neplatnosti právnych úkonov nasledujúcich po tom, ako došlo k platnému odstúpeniu od zmluvy, považuje Záložnú zmluvu za absolútne neplatný právny úkon.

28. Pokiaľ ide o potrebu bezodkladnej úpravy pomerov navrhovaným neodkladným opatrením, tu je potrebné poukázať na to, že neodkladným opatrením v navrhovanom znení by súd nariadil žalovanému - správcovi nakladať súdom určeným spôsobom s výťažkom z predaja podniku. Uvedený postup však nie je v predmetnom spore prípustný. Spor, v rámci ktorého bol podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, je sporom vyvolaným konkurzom, tzv. incidenčným konaním, nejde teda o konkurzné konanie. V zmysle stanoviska obchodného kolégia Najvyššieho súdu SR, ktorého vyslovený právny názor je s poukazom na ustálenú rozhodovaciu činnosť odvolacích súdov i pri zmene zákonnej úpravy stále aktuálny, správcovi nie je možné neodkladným opatrením vydaným v inom konaní zakázať, aby nakladal s vecami zapísanými do súpisu podstaty. (S (SR) 63/2003: Usmerňovať činnosť správcu podstaty môže súd len v rámci konkrétneho konania. Predbežným opatrením vydaným v inom konaní preto nemožno správcovi zakázať, aby nakladal s vecami zapísanými do súpisu podstaty.)

29. Obava žalobcu, že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku a následného úspechu v spore, by bez nariadenia neodkladného opatrenia mohlo dôjsť k zmareniu uspokojenia žalobcu, vychádza (podľa vyjadrení žalobcu) z doterajších skúseností žalobcu so žalovaným pri výkone jeho správcovskej činnosti. Tu je potrebné uviesť, že súd musí vychádzať z predpokladu, že správca postupuje pri výkone svojej činnosti s odbornou starostlivosťou. Pokiaľ by vyšlo najavo, že by správca porušil svoje povinnosti stanovené v zákone, bolo by povinnosťou konkurzného súdu (v konkurznom konaní), aby riešiť uvedený problém v rámci dohľadu nad činnosťou správcu.

30. Nadväzujúc na uvedené je potrebné konštatovať, že nie je možné upraviť pomery strán nariadením neodkladného opatrenia v navrhovanom znení, nakoľko by tým došlo k nepripustnému zásahu súdu v spore vyvolanom konkurzom (v incidenčnom konaní) do konkurzného konania.

31. Na základe uvedených skutočností musel súd uzavrieť, že nemal osvedčenú existenciu všetkých zákonných predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia, preto návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne.
(§ 20 písm. d) CSP)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.